

Ινστιτούτο Φιλοσοφικών Ερευνών

www.philosophical-research.org

Απόστολος Πιερρής

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Συναντήσεις Πατρών

3^η

22 Δεκεμβρίου 2022

Συναντήσεις Πατρών

Τρίτη Εκδήλωση

Πέμπτη 22 Δεκεμβρίου, 8.30 μ.μ., στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης, Αίθουσα Διαλέξεων, 2^{ος} όροφος, Πλατεία Γεωργίου Α'.

Ο άνθρωπος ορίζεται από την υπαρξιακή τάση μεταξύ της μέριμνας για τις ανάγκες του χρόνου (πολλαπλασιασμός, επιβίωση, ασφάλεια) και του πόθου για την ελευθερία της αιωνιότητας. Η οντολογική βεβαιότητα (το σφράγισμα) της άρσης της έντασης αυτής στην αρμονία της ύπαρξης δημιουργεί υψηλό πολιτισμό και ιστορία στον χρόνο. Στα δύο αυτά, πολιτισμικότητα και ιστορικότητα, εξιδιάζεται η ανθρώπινη φύση.

Θα αναλύσω την ουσία του πολιτισμού και της ιστορίας, και την οργανική σχέση τους, σε μια σειρά θεωρημάτων.

Η ορίζουσα του ανθρώπου είναι πολιτισμική και ιστορική. (Τι είναι άνθρωπος; Τι είναι πολιτισμός; Τι είναι ιστορία;)

Η ορίζουσα του ανθρώπινου χρόνου είναι ιστορική. (Υπαρξιακή χρονικότητα δεν είναι απλά μαθηματικό μέτρο μεταβολής σε ένα γραμμικό πεδίο παρελθόντος και μέλλοντος, ούτε ρυθμός αλλαγής κατά την κυκλική δομή της περιοδικότητας, - αλλά προθετική κίνηση προς νοηματοδοτικό «τέλος», και πτωτική απομάκρυνση από αυτό. Η περιοδικότητα έχει σημείο έμφασης όπου πέφτει το σημασιολογικό βάρος).

Η ορίζουσα της ιστορίας είναι πολιτισμική. (Και όχι ηθικοδικαιακή, οικονομική ή πολιτικοστρατιωτική).

Η ορίζουσα του πολιτισμού είναι χωρολογική. (Και όχι ουσιαστικά γενετική ή βουλευσιαρχική).

Συνεπώς η ορίζουσα της χρονικότητας είναι χωρολογική.

Χρόνος είναι ένας χωρολογικός ρυθμός που προκύπτει από την μορφολογία δομών τοπολογικών.

Έτσι, δυναμισμός εμφιλοχωρεί συμπτυκνωμένος στην εκρηκτική στατικότητα των αρχαϊκών Κούρων. Κίνηση συναρπαστική συμβαίνει και ακτινοβολείται στην μορφή του S που εκφράζει την κατάσταση του «ίστασθαι επί ενός ποδός» των κλασσικών αγαλμάτων. Χορεύουν οι κίονες του περικιόνιου ναού. Ζωή πνέουσα αστράφτουν ορεινοί όγκοι του κάλλους.

Σαν χρόνο νοιώθουμε τις σωματοπνευματικές δομές της ύπαρξής μας. Ζωή είναι το ξετύλιγμα του βίου μας, αλλά πρωτίστως η συνεκτική, ενοποιός αρχή του, η ζώσα εντελέχειά του. Στην τελειότητα της μορφής των υπαρξιακών δομών μας, ο χρόνος σβήνει στην αιωνιότητα. Τελεσιουργείται το «Τέλος». Εξ αυτού η μοναδική οντολογική και σημασιολογική βαρύτητα του «νυν». Η επιφάνεια της αιωνιότητας συντελείται στην ευδαίμονα, μακάρια Στιγμή της τελειότητας, Διάρκεια είναι δομές ατέλειας και προτέλεσης.

Και έτσι, η μορφολογική τελειότητα σώματος και πνεύματος στην άγια συνουσία τους είναι η ουσιώδης ενέργεια του Είναι που συνιστά το Φαίνεσθαι, - είναι η προβολή της αιωνιότητας στον χρόνο.

Το κάλλος αποτελεί το Σωτήριον της ύπαρξης.

Συνεχίζοντας την γενική μορφολογική ανάλυση της πολιτισμικής ορίζουσας της ιστορίας, με ειδική και αποκαλυπτική αναφορά στο παρόν των μεγάλων μεταβολών, διαπραγματεύομαι στην προηγούμενη και στην επόμενη συνάντησή μας την σχέση της ιστορίας, ως ουσιαστικής ανθρώπινης πραγματικότητας, προς τις δύο θεμελιώδεις παραμέτρους της κοσμικής ύπαρξης εν γένει, τον χώρο και τον χρόνο. Και θα τοποθετήσω στις σωστές τους διαστάσεις δύο άλλες Ευρωπαϊκά προβαλλόμενες προϋποθέσεις της ιστορικής πραγματικότητας, το έθνος και την φυλή, παραδείγματα κρατικού ντετερμινισμού το ένα, βιολογικού το άλλο κατά την σύγχρονη αντίληψη.

Την περασμένη Πέμπτη, αρχίσαμε την ανάλυση για την ιστορική σημασία του τόπου.

Ο θεματικός τίτλος της ανάπτυξής μου ήταν:

Πολιτισμός και Χώρος

Τοπολογία και Πνεύμα, Γεωπολιτική και Γεωπολιτιστική.

Θα επεκτείνω αυτήν την Πέμπτη την μελέτη με χαρακτηριστικά ιστορικά παραδείγματα, οδοποιώντας ταυτόχρονα την μετάβαση στο συνηρημένο κύριο νέο θέμα μας κατά το Πρόγραμμα:

Πολιτισμός και Χρόνος

Ο Ιστορικός «Κόσμος» ή η Συμφωνία της Ιστορίας:

Ρυθμός, Αρμονία, Μελωδία

Τι Κινεί και Πού Πάει η Ιστορία;

Δυναμική Αρχή και Τέλος της Ιστορίας.

